

Bryssel den 4.7.2019
COM(2019) 318 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**om EU-institutionernas framsteg när det gäller genomförandet av den gradvisa
minskningen av undantaget för iriska**

I. Inledning

När Irland anslöt sig till Europeiska gemenskaperna 1973 begärde inte landet att iriska skulle vara ett av institutionernas officiella språk eller arbetsspråk, utan endast att fördragen skulle översättas till iriska och att Irlands medborgare skulle ha rätt att kommunicera med institutionerna på iriska. Följaktligen infördes iriska inte i förteckningen över officiella språk och arbetsspråk i förordning nr 1¹ och institutionerna avfattade eller offentliggjorde inte lagstiftning på iriska.

År 2005 begärde Irland att iriska skulle bli ett av unionens officiella språk och arbetsspråk och föreslog ett begränsat system varigenom endast förordningar som antas gemensamt av Europaparlamentet och rådet skulle avfattas på iriska. Rådet beviljade detta från och med den 1 januari 2007 genom förordning (EG) nr 920/2005², med undantaget att endast Europaparlamentets och rådets förordningar skulle avfattas på iriska. Undantaget antogs för en period på fem år, som efter en översyn år 2010 förlängdes med ytterligare fem år till och med den 31 december 2016³. År 2015, som del av politiken för att främja användningen av och kunskaperna i iriska, bad den irländska regeringen rådet att gradvis minska undantagets omfattning i syfte att fasa ut det till den 1 januari 2022. Till följd av detta antog rådet förordning (EU, Euratom) 2015/2264⁴ i december 2015. Detta gav upphov till en unik situation där institutionerna behövde bygga upp en ny struktur för språkanvändning med en befintlig medlemsstat.

I bilagan till förordning (EU, Euratom) 2015/2264 fastställs följande tidsplan för den gradvisa minskningen av undantaget:

- Steg 1 (från och med den 1 januari 2017) – direktiv som antas av Europaparlamentet och rådet.
- Steg 2 (från och med den 1 januari 2018) – beslut som antas av Europaparlamentet och rådet.
- Steg 3 (från och med den 1 januari 2020) – förordningar och direktiv som antas av rådet, och beslut som antas av rådet och som inte anger vem eller vilka de riktar sig till.

¹ Rådets förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385) och rådets förordning (Euratom) nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska atomenergigemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 401).

² Rådets förordning (EG) nr 920/2005 av den 13 juni 2005 om ändring av förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen och förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska atomenergigemenskapen och om införande av tillfälliga bestämmelser om undantag från de förordningarna (EUT L 156, 18.6.2005, s. 3).

³ Rådets förordning (EU) nr 1257/2010 av den 20 december 2010 om förlängning av giltighetstiden för de tillfälliga bestämmelser om undantag från förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen och förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska atomenergigemenskapen som införts genom förordning (EG) nr 920/2005 (EUT L 343, 29.12.2010, s. 5).

⁴ Rådets förordning (EU, Euratom) 2015/2264 av den 3 december 2015 om förlängning av giltighetstiden för och utfasning av de tillfälliga bestämmelser om undantag från förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen och förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska atomenergigemenskapen som införts genom förordning (EG) nr 920/2005 (EUT L 322, 8.12.2015, s. 1).

- Steg 4 (från och med den 1 januari 2021) – förordningar och direktiv som antas av kommissionen, och beslut som antas av kommissionen och som inte anger vem eller vilka de riktar sig till.

Enligt förordningen ska kommissionen vid två tillfällen rapportera till rådet om genomförandet innan undantaget upphör att gälla. Senast i oktober 2019 ska kommissionen rapportera om vilka framsteg institutionerna har gjort när det gäller genomförandet av den gradvisa minskningen. Efter att ha beaktat denna rapport kan rådet besluta att se över den tidsplan som fastställs i bilagan.

Senast i juni 2021 ska kommissionen återigen rapportera ”om huruvida unionens institutioner har tillräcklig tillgänglig kapacitet i förhållande till övriga officiella språk att tillämpa förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen [...] och förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska atomenergigemenskapen [...] utan något undantag från och med den 1 januari 2022 [...]”. I avsaknad av en rådsförordning i vilken något annat föreskrivs ska detta undantag upphöra att gälla från och med den 1 januari 2022.

I denna **första genomföranderapport** beskrivs de framsteg som gjorts mellan januari 2016 och mitten av 2019.

II. Framsteg i genomförandet av den gradvisa minskningen av undantaget

a. Samarbete med Irland

Institutionerna och Irland har samarbetat för att genomföra förordning (EU, Euratom) 2015/2264. Artikel 2 i förordningen föreskriver att ”[d]e irländska myndigheterna och kommissionen, i samarbete med unionens övriga institutioner, ska träffas regelbundet för att övervaka rekryteringen av ett tillräckligt antal iriskspråkiga medarbetare till unionens institutioner i syfte att framgångsrikt hantera den gradvisa minskningen av det undantag som anges [...] samt övervaka kapaciteten hos och användningen av externa tjänsteleverantörer för att tillgodose unionsinstitutionernas språkkrav beträffande iriska”.

I enlighet med detta inrättades en **övervakningsgrupp om undantaget för iriska**, med företrädare för EU-institutionernas språktjänster och Irland. Gruppen inledde sitt arbete under 2016 och kommer att fortsätta tills förordningen upphör att gälla. Den har följande tudelade struktur:

- Ledningsnivå: Kommissionen (företräd av generaldirektoratet för översättning), i samarbete med de övriga institutionerna och Irland (företrätt av *Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht*), träffas årligen för att övervaka framstegen och anta årliga prioriteringar inom följande områden:
 - Rekrytering till institutionerna.
 - Externa tjänsteleverantörers kapacitet.
 - Ökat samarbete kring språktekniska resurser.
 - Frågor som rör regelverkets tillgänglighet.

- Operativ nivå: Företrädare för institutionernas språktjänster och *Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht* träffas minst två gånger om året, fortsätter arbetet med de årliga prioriteringarna och rapporterar till ledningsnivån om framstegen.

Sedan förordningen antogs har kommissionen och Irland gemensamt anordnat tre årliga konferenser i Dublin om iriska.

Framstegen inom de huvudsakliga områdena beskrivs nedan.

b. Översättning till iriska

Institutionernas efterfrågan på översättning utgörs först och främst av lagstiftning, och därefter av andra handlingar av icke lagstiftande karaktär, beroende på politiska krav och andra kommunikationskrav. Institutionerna genomförde de första två stegen under 2017 och 2018 (översättning av direktiv och beslut som antas av Europaparlamentet och rådet) och därmed ökade bredden i den lagstiftning som översätts till iriska. **De första två stegen har genomförts fullt ut.**

I enlighet med skäl 4 i förordning (EU, Euratom) 2015/2264 översatte institutionerna även annat material för att öka tillgången till iriskspråkig information om unionens verksamhet. Med författningstexterna och detta ytterligare material har institutionerna⁵ **mer än fördubblat volymen av översättning till iriska** sedan 2016.

För att förbereda genomförandet av de nästa stegvisa ökningarna som planeras för 2020 och 2021 har kommissionen analyserat prognoser om efterfrågan per dokumenttyp. Prognoserna visar att ökningarna för 2020 och 2021 skulle kunna leda till en **ytterligare fördubbling av volymen** för vissa institutioner mellan slutet av 2018 och 2021. När undantaget upphör att gälla år 2022 förväntas den kvarstående efterfrågan (t.ex. meddelanden, samråd och rapporter) leda till att den totala efterfrågan på översättning till iriska ökar med ytterligare 40 % inom kommissionen⁶. Till följd av detta kommer efterfrågan på iriska även att öka betydligt inom alla andra språktjänster.

c. Rekrytering av iriskspråkiga medarbetare

En central förutsättning för genomförandet av förordning (EU, Euratom) 2015/2264 är att det finns ett **tillräckligt antal iriskspråkiga medarbetare**. Under 2015 konstaterade institutionerna och Irland att den största utmaningen när undantaget löper ut är att poolen av språkexperter på iriska är liten. För att bygga upp produktionskapaciteten till den 1 januari 2022 planerade institutionerna därför en serie **Epsö-utagningsprov under 2016, 2018 och 2020**.

En uppskattning gjordes av rekryteringsbehoven för alla institutioner på grundval av personalsiffrorna för 2014⁷. Sedan dess har en översyn av resurserna utförts och justeringar håller på att göras vad gäller personalstruktur, frilansande översättare och språktekniska resurser. För att översättningen till iriska ska kunna öka är det avgörande att man fortsätter att – i olika utsträckning inom de olika institutionerna – bygga upp och kombinera dessa tre huvudaspekter vad gäller kapaciteten för iriska.

Institutionerna fortsätter att tilldela nya tjänster till sina iriskspråkiga avdelningar. Sedan slutet av 2015 har **antalet interna iriskspråkiga medarbetare ökat från 58 till 102**.

Epsös utagningsprov för iriska (GA⁸)översättare och språkliga assistenter inleddes 2016. Översättarprovet lockade 210 sökande, av vilka tio blev godkända, jämfört med ett mål på 62.

⁵ EU-institutionerna med de största översättningstjänsterna, dvs. kommissionen, Europaparlamentet och rådet.

⁶ Enbart vid kommissionen ökade efterfrågan från cirka 8 000 till 19 000 mellan 2016 och 2018, och den förväntas öka från 19 000 till cirka 50 000 mellan 2018 och 2021, och från 50 000 till cirka 83 000 år 2022.

⁷ Kommissionens finansieringsöversikt för antagandet av förordning (EU, Euratom) 2015/2264.

⁸ GA är ISO-språkkoden för iriska.

Av dessa 10 var 8 redan visstidsanställda hos institutionerna⁹, vilket innebär att kapaciteten ökade med 2. För uttagningsprovet för språkliga assistenter var rekryteringsmålet 13. Av 118 sökande blev 9 godkända, varav 6 var visstidsanställda hos institutionerna¹⁰, vilket innebär att kapaciteten ökade med 3.

Ett Epsos-uttagningsprov för juristlingvister inleddes 2017. Provet lockade 26 sökande, av vilka tre blev godkända.

Epsos uttagningsprov för översättare år 2018 lockade 190 sökande, av vilka 15 blev godkända. För att öka andelen godkända i urvalsförfarandet förlängdes tidsfristen för ansökan med två veckor och provordningen ändrades så att översättningsproven gjordes före de datorbaserade proven.

Epsos uttagningsprov för iriskspråkiga lingvister väcker fortfarande ett ganska stort intresse men det har visat sig att andelen godkända fortfarande är för låg för att de beräknade behoven ska kunna tillgodoses.

Tabell 1: Epsos uttagningsprov, 2016–2018

År	Uttagningsprov	Antal sökande	Kallade till översättningsprov	Kallade till utvärderingscentrum	Epsos reservlista	Mål
2016	Översättare	210	43*	10	10	62
	Assistenter	118		28	9	13
2017	Juristlingvister	26	8	5	3	8
2018	Översättare	190	114**	17***	15	72

* Kallade på grundval av datorbaserade prov.

** Kallade enbart på grundval av ansökningar.

*** Datorbaserade prov utfördes på utvärderingscentrumet.

För att kompensera för det låga antalet godkända sökande i Epsos uttagningsprov har institutionerna också satsat intensivt på **rekrytering och utbildning av tillfälligt anställda** för att bygga upp översättningskapaciteten. Som en alternativ åtgärd inledde de 14 urvalsförfaranden för tillfälligt anställda¹¹ mellan 2015 och mitten av 2019. De ytterligare utbildningsmöjligheter som skapats av Irland och institutionernas utbildning av tillfälligt anställda har varit ett pragmatiskt sätt att ta itu med den låga andelen godkända i Epsos uttagningsprov. Epsos inledde dessutom ett urvalsförfarande för kontraktsanställda översättare i början av 2019.

⁹ Fyra hos Europaparlamentet, två hos rådet och två hos kommissionen.

¹⁰ Två hos Europaparlamentet, tre hos rådet och en hos kommissionen (rättstjänsten).

¹¹ Europaparlamentet: ett förfarande för översättare under 2016 respektive 2019, ett för assistenter under 2017 och ett för juristlingvister under 2017; rådet: ett förfarande för översättare under 2016, 2017 respektive 2018, ett för assistenter under 2017 och ett för juristlingvister under 2017; kommissionen: ett förfarande för översättare under 2017, 2018 respektive 2019; domstolen: ett förfarande för iriskspråkiga juristlingvister under 2017 och ett för korrekturläsare under 2018.

Även om undantaget inte avser **tolkning** måste även tolkningen beaktas, eftersom tolkar ingår i poolen av möjliga sökanden. Alla EU-institutioner måste ha ett tillräckligt antal tolkar för att möta efterfrågan på iriska när undantaget upphör att gälla. De har kunnat möta efterfrågan, som är begränsad till tolkning från iriska (passiv iriska). Kommissionens tolkningstjänst, GD Tolkning, har kunnat göra detta med hjälp av tre fast anställda tolkar (två med passiv och en med aktiv iriska) och en tillräcklig pool av ackrediterade frilansare som kan kallas in av kommissionen, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Europeiska regionkommittén. Vid de fyra institutioner som använder sig av GD Tolkningstjänster minskade antalet begäranden om tolkning från iriska från 20 under 2011 till fyra under 2018, och till två hittills under 2019. GD Tolkning har än så länge inte ombetts tillhandahålla tolkning till iriska (aktiv iriska), vilket uttryckligen har noterats i en skriftväxling mellan GD Tolkning och irländska *Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht*. Vid Europaparlamentet (liksom vid Irlands parlament) erbjuds tolkning för närvarande endast från, men inte till, iriska i samband med plenarsammanträdena (inklusive kvällssammanträdena) och andra sammanträden, under förutsättning att en begäran om detta lämnas in på förhand. Europeiska unionens domstol har inget behov av att anställa iriskspråkiga tolkar eftersom inget mål någonsin har inkommit till domstolen på iriska.

Europeiska unionens publikationsbyrå behöver iriskspråkig kapacitet på assistentnivå för att utföra **granskning och korrekturläsning**. Publikationsbyrån har för närvarande en enda iriskspråkig tillfälligt anställd och vill bygga upp den iriskspråkiga kapaciteten gradvis så att den blir lika omfattande som för de flesta andra språken. Med tanke på hur få tjänster som finns och hur specifika de är, är det inte kostnadseffektivt att anordna ett Epso-uttagningsprov endast för Publikationsbyrån.

Irland har också gjort betydande ansträngningar för att förbereda sökande för karriärer inom institutionerna och främja rekrytering. Sedan 2007 har landet utformat flera program i eller på iriska på universitets- och högskolenivå, särskilt i samband med initiativet för avancerade språkkunskaper i iriska. För att underlätta samordningen mellan universitet och högskolor som deltar i initiativet inrättades 2015 ett kompetenscentrum som främjar karriärer för iriskspråkiga inom Europeiska unionen. Samma år anslog landet 4,7 miljoner euro för att skapa 15 nya specialprogram vid de deltagande institutionerna under en period på åtta år. För alla program som finansieras genom initiativet (inklusive juridikkurser) erbjuds nu undervisning på ett tredje EU-språk, och programmen omfattar kurser i psykometri som ska förbereda de studerande inför Epsos uttagningsprov. Kommissionen har hjälpt till att inrätta och ger fortsatt stöd till ett masterprogram i konferenstolkning vid *National University of Ireland, Galway*.

Under 2016–2018 **främjades karriärer för iriskspråkiga lingvister vid institutionerna** av Irland och av institutionerna själva, genom reklamkampanjer, arbetsmarknadsdagar, besök vid universitet och besök av irländska universitetsstuderande vid institutionerna, särskilda lanseringsevenemang, tidningsartiklar och radiointervjuer. De årliga konferenserna i Dublin rörde iriskspråkig översättning och tolkning och ökade medvetenheten om möjligheter och profiler för iriskspråkiga medarbetare som institutionerna behöver. För att nå ut till unga irisktalande personer inledde kommissionen och Irland ett särskilt uttagningsprov för unga

översättare under 2017, som riktades till iriskspråkande elever på gymnasienivå. Under 2018 deltog totalt 21 skolor.

Sammanfattningsvis har ett antal pragmatiska åtgärder vidtagits för att höja kapaciteten för iriskspråkig översättning och tolkning, men trots detta visar erfarenheterna hittills att betydande ansträngningar fortfarande måste göras under de kommande tre åren för att tillgodose de beräknade behoven.

d. Externa tjänsteleverantörers kapacitet

Institutionerna **lägger ut olika andelar av sitt översättningsarbete på underleverantörer**. Kommissionen är den institution som lägger ut mest på underleverantörer. Institutionerna räknar med att utöka användningen av iriskspråkiga frilansare som komplement till den interna kapaciteten.

Kommissionen och Europaparlamentet anordnade ytterligare **anbudsinfordringar för översättningstjänster** under rapporteringsperioden för att höja kapaciteten och förbättra utnyttjandet och kvaliteten. Kommissionens nya avtal började gälla i juli 2018. De första resultaten är uppmuntrande, men den volym som läggs ut på underleverantörer är fortfarande bara en bråkdel av vad som krävs för att möta den efterfrågan som uppstår när inget undantag gäller. I november 2018 inledde Europaparlamentet en anbudsinfordran, där även rådet, revisionsrätten, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Europeiska regionkommittén deltog. I mars 2019 inledde Europaparlamentet ytterligare en anbudsinfordran för tillhandahållande av frilansöversättning, inklusive av iriska. I maj 2019 offentliggjorde även kommissionen en ny anbudsinfordran för tillhandahållande av frilansöversättning, inklusive av iriska. Dessa förfaranden pågår fortfarande. **Informationsevenemang** för externa tjänsteleverantörer om möjligheterna att arbeta med kommissionen anordnades under rapporteringsperioden. För att nå ut till så många som möjligt omfattade evenemangen både webinarier och live-evenemang. Nuvarande och framtida behov av frilansöversättning stod i fokus för den årliga konferensen 2018 i Dublin.

Kommissionens tolkningstjänst (GD Tolkning), Europaparlamentet och domstolen har tillgång till **elva ackrediterade frilanstolkare från iriska**. Endast fem av dem har aktiva kunskaper i iriska. Inga sökande blev godkända i ackrediteringsproven under 2016, 2017 eller 2019.

I april 2019 inledde Publikationsbyrån en anbudsinfordran för externa tjänsteleverantörer. Inga anbud kom in, och en ny anbudsinfordran kommer därför att inledas.

e. Resurser för iriska

Översättningskapacitet omfattar även språktekniska resurser. Institutionerna och Irland fortsatte det iriskspråkiga **late-terminologiprojektet**¹², som har pågått i elva år och för vilket

¹² Den terminologidatabas som används av alla institutioner och delvis är tillgänglig för allmänheten.

Irland har godkänt finansiering fram till slutet av 2021. Projektet har gett upphov till 65 592 termposter (jämfört med 56 860 termposter under 2015). Institutionerna har börjat samarbeta med Irland för att upprätta ett nätverk av irisktalande terminologier experter på olika områden i Irland.

Verktyg för **datorstödd översättning** och maskinöversättning är mycket viktiga för att översättningstjänsterna ska vara effektiva. Den inmatade informationen kommer från två- eller flerspråkiga korpusar, ofta i form av översättningsminnen som är baserade på tidigare översättningar. Den interinstitutionella databasen för **översättningsminnen**, Euramis, innehåller för närvarande cirka 5,8 miljoner segment från eller till iriska (jämfört med 3,5 miljoner år 2015). Detta är runt en tiondel av de 30–50 miljoner segment som finns för de flesta andra språkpar.

Irland har åtagit sig att tillhandahålla institutionerna översättningsminnen med linjeringar (*alignments*) av engelska och iriska texter från nationell lagstiftning. Ett avtal mellan institutionerna och Irland har utarbetats och håller nu på att slutföras.

Ett iriskspråkigt **maskinöversättningsverktyg** som är baserat på neural maskinöversättningsteknik utvecklades i mars 2018 som del av kommissionens e-översättningssystem¹³ och är tillgängligt för både institutionerna och de irländska myndigheterna. Maskinöversättning är dock datadriven, och eftersom dessa data kommer från Euramis som endast kan tillhandahålla en jämförelsevis liten datamängd för att träna de iriskspråkiga verktygen innebär detta att resultaten för den iriskspråkiga maskinöversättningen inte är lika goda som resultaten för övriga språk. Initiativet *European Language Resource Coordination* syftar till att samla in mer språkdata för att förbättra verktygen.

Publikationsbyrån har samarbetat med den irländska regeringen och den iriskspråkiga interinstitutionella språkgruppen för att införa den nya officiella standarden för iriska i Publikationshandboken. Publikationsbyrån har också datorstödda korrekturläsningsverktyg som är anpassade för att användas för iriskspråkiga texter i *Europeiska unionens officiella tidning*. Dessa verktyg håller på att utvidgas till att omfatta rättspraxis på iriska.

f. Frågor som rör regelverkets tillgänglighet

Iriska är det första av unionens officiella språk och arbetsspråk som EU:s lagstiftning (regelverket) inte tidigare har översatts till. Regelverket består för närvarande av runt 160 000 sidor lagtext (i *Europeiska unionens officiella tidning*) och utgör en viktig del av institutionernas översättningsminnen och en rik källa till terminologi. För att råda bot på avsaknaden av en iriskspråkig version har kommissionens rättstjänst utarbetat en prioriteringslista med cirka 11 000 sidor grundläggande rättsakter och konsoliderade versioner av rättsakter som skulle vara av största värde att översätta till iriska. Institutionerna översätter dessa gemensamt i den mån resurserna tillåter. Hittills har de översatt cirka 4 697 sidor. Översättningarna är dock inte bestyrkta och används endast för att förbättra

¹³ E-översättningssystemet *eTranslation* (tidigare *MT@EC*) tillhandahåller maskinöversättning till kommissionens generaldirektorat och även till andra institutioner och medlemsstaterna (offentliga organ).

översättningsminnena och stödja den operativa effektiviteten. Domstolen översätter rättspraxis och textsegment/fraser som återkommer ofta i dess texter.

För att bidra till institutionernas arbete **finansierar Irland ett praktikprogram** för översättning av EU:s regelverk sedan september 2018. Budgetmedel har anslagits fram till 2021 för att tolv sökande per år ska kunna praktisera i fem månader vid huvudinstitutionernas översättningstjänster (två vid Europaparlamentet, två vid rådet och två vid kommissionen, två gånger om året). Endast fyra av de väntade sex praktikanterna påbörjade praktiktjänstgöringen i den första omgången (två vid Europaparlamentet, en vid rådet och en vid kommissionen) i september/oktober 2018, medan tre deltog i den andra omgången i mars 2019 (två vid kommissionen och en vid rådet). Irland har gått med på att låta Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Europeiska regionkommittén ingå i programmet, och en praktikant började vid de gemensamma kommittéerna i mars 2019. I april 2019 höjde Irland bidraget¹⁴ till att omfatta totalt tio praktikanter som ska praktisera i tio månader från och med oktober 2019 (två praktikanter vid kommissionen, tre praktikanter inklusive en korrekturläsare vid Europaparlamentet, två praktikanter vid rådet, två praktikanter vid Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska regionkommittén samt en korrekturläsare vid Publikationsbyrån).

¹⁴ Från 120 000 euro till 200 000 euro.

III. Slutsatser

Institutionerna är fast beslutna att genomföra förordning (EU, Euratom) 2015/2264. Deras samarbete med Irland har lett till framsteg på alla de områden som fastställs i förordningen. De har lyckats genomföra de två första stegvisa ökningarna (som omfattar direktiv och beslut som antas av Europaparlamentet och rådet) och mer än fördubblat volymen av översättning till iriska sedan 2016.

För att bygga upp en stabil och tillräcklig intern kapacitet anordnades fyra Epso-uttagningsprov under rapporteringsperioden, i vilka endast tio översättare och nio assistenter blev godkända år 2017, och 15 översättare och tre juristlingvister år 2019. Sedan slutet av 2015 har antalet interna iriskspråkiga medarbetare vid institutionerna ökat från 58 till 102. Trots dessa betydande gemensamma ansträngningar har framstegen varit långsammare än väntat på grund av att poolen av iriskspråkiga lingvister är liten och andelen godkända i Epsos uttagningsprov är låg. För att kompensera för bristen på godkända sökande i uttagningsproven anordnades 14 urvalsförfaranden för tillfälligt anställda. Syftet var att erbjuda visstidsanställningar under vilken personalen fick internutbildning.

För att komplettera den interna kapaciteten och utöka poolen av externa leverantörer som institutionerna kan använda sig av anordnade kommissionen och Europaparlamentet ytterligare anbudsinfordringar för frilansöversättning på iriska och ackrediteringsprov för frilanstolkar.

Framsteg gjordes inom uppbyggnaden av iriskspråkiga tekniska resurser, och ett nytt neuralt maskinöversättningsverktyg mellan engelska och iriska utvecklades som del av e-översättningssystemet. De nuvarande korpusarna och minnena är dock fortfarande relativt små. För att utöka de tillgängliga resurserna med språkdata utarbetades ett avtal mellan institutionerna och Irland om att dela de tvåspråkiga korpusarna om irländsk nationell lagstiftning. Detta håller nu på att slutföras. Institutionerna och Irland fortsatte även arbetet med terminologiprojektet Iate.

Prognoser om efterfrågan på översättning visar att det kommer att krävas mycket mer kapacitet för att genomföra de stegvisa ökningarna under 2020 och 2021. Den totala efterfrågan utan något undantag från förordning nr 1 omfattar inte bara översättning av lagstiftning, utan även av politiskt material, meddelanden, samråd och rapporter. Tolkningen måste också beaktas. Stora insatser kommer att krävas av institutionerna, i samarbete med Irland, för att bygga upp den kapacitet som behövs för att tillgodose de beräknade behoven. En översyn av resurserna har utförts sedan behoven uppskattades år 2015. Justeringar håller på att göras när det gäller personalstrukturen och de exakta personalbehoven ses över kontinuerligt. För att man ska lyckas öka översättningen till iriska är det avgörande att man fortsätter att – i olika utsträckning i de olika institutionerna – utveckla och kombinera alla de tre huvudfaktorerna vad gäller kapaciteten: intern personal, frilansande översättare och språktekniska resurser.

Senast i juni 2021 kommer kommissionen återigen att rapportera till rådet om huruvida institutionerna har tillräcklig kapacitet, i förhållande till övriga officiella språk, att tillämpa förordning nr 1 utan något undantag från och med den 1 januari 2022.